

Documentatie Datasets Algemeen Weesregister Suriname 1837-1877 & Alimentatielijsten Weeskinderen Suriname 1859-1874

Marie Keulen, september 2025

Versie 1.0

Inhoud:

1. Informatie over het Algemeen Weesregister en de Alimentatielijsten Weeskinderen
2. Welke informatie kunt u in de databases vinden?
3. Zoeken in de databases
4. Verbeteringen melden
5. Colofon
6. Licentie

Bijlage 1: Uitleg van de verschillende velden in de databases

1. Informatie over het Algemeen Weesregister en de Alimentatielijsten Weeskinderen

In 1828 werd de nieuwe Wees-, Curatele- en Onbeheerde Boedelkamer opgericht in Suriname. Dit instituut was belast met de zorg over weeskinderen, het beheer over diens goederen en het algemene beheer van onbeheerde boedels in de kolonie. De Weesmeester, die als ambtenaar verantwoordelijk was voor het toezicht op de zorg over weeskinderen en hun boedels, hield een doorlopend Algemeen Weesregister bij dat bewaard is gebleven in het archief van de nieuwe Wees-, Curatele en Onbeheerde Boedelkamer en haar opvolgers.

Wanneer de vader of de moeder van een kind kwam te overlijden, waren de ambtenaren van de Burgerlijke Stand verplicht om dit te melden aan de Weesmeester, die het kind vervolgens inschreef in het Algemeen Weesregister. Kinderen werden beschouwd als weeskind wanneer zij geheel of gedeeltelijk ouderloos waren. Niet alle ouderloze kinderen kwamen in aanraking met het departement der wezen en werden geregistreerd in het Algemeen Weesregister. Allereerst waren kinderen in slavernij uitgesloten. Pas na de afschaffing van de slavernij op 1 juli 1863 werden zij in het register opgenomen. Daarnaast ontbraken ook de kinderen van het binnenland. De Weesmeester werkte voornamelijk vanuit Paramaribo. Bijna alle weeskinderen die zijn opgenomen in het Algemeen Weesregister kwamen uit Paramaribo. Er zijn enkele uitzonderingen van weeskinderen uit het district Nickerie.

Een deel van de weeskinderen die onder toezicht stond van de weesmeester waren arm en verkeerde in behoeftige omstandigheden. Voor deze groep arme weeskinderen keerde het gouvernement een maandelijks alimentatie uit om in het onderhoud van de kinderen te kunnen voorzien. Sinds 1857 waren de verschillende kerken in Suriname betrokken bij de zorg voor deze groep arme weeskinderen. De aanvraag en uitkering van de alimentatie ging sindsdien via de kerken. Elk semester vroegen de kerken bij de Weesmeester alimentatie aan voor het aankomende half jaar voor de arme weeskinderen die tot hun eigen gemeente behoorde. Deze alimentatielijsten zijn bewaard gebleven voor de periode van 1859 tot en met 1874.

In 1874 vond er een belangrijke verandering plaats in de organisatie van de weezorg in Suriname. Het toezicht en de verantwoordelijkheid over de zorg voor arme wezen die onder voogdij van het gouvernement vielen werd overgedragen van de Weesmeester naar de Regenten van het weldadigheidsgesticht Landsgrond Boniface. In 1877 werd uiteindelijk de Wees-, Curatele- en Onbeheerde Boedelkamer in Suriname opgevoerd.

Het algemeen weesregister en de alimentatielijsten zijn beide bewaard gebleven in de volgende archiefcollectie: Nationaal Archief Suriname, Archief van de Commissie tot de Zaken der Nieuwe Wees-, Curatele- en Onbeheerde Boedelkamer en haar Opvolgers, toegangsnummer 1.05.11.13.

2. Welke informatie kunt u in de databases vinden?

Van de registers van de Weesmeester zijn twee datasets gemaakt:

- Dataset Algemeen Weesregister Suriname 1837-1877
- Dataset Alimentatielijsten Weeskinderen Suriname 1859-1874

Algemeen Weesregister Suriname 1837-1877

Het Algemeen Weesregister is een doorlopend register van alle weeskinderen die in aanraking kwamen met de Weeskamer dat werd bijgehouden door de Weesmeester in de periode van 1837 tot en met 1877. Het register bevat informatie over de naam van het weeskind, geslacht, geboortedatum, kerk, ouders, verzorgers, woonplaats, school en eigendommen van het weeskind.

Alimentatielijsten Weeskinderen Suriname 1859-1874

De Alimentatielijsten Weeskinderen Suriname zijn periodieke lijsten die door de verschillende kerken in Suriname werden ingediend bij de Weesmeester om alimentatie aan te vragen voor de arme weeskinderen die tot hun eigen gemeente behoorde. De meeste alimentatielijsten werden opgesteld per half jaar. Enkele lijsten werden opgesteld per kwartaal. Het was de bedoeling dat de kerken de alimentatie aanvroegen

voor het aankomende half jaar. Het kon ook voorkomen dat de kerken achteraf alimentatie aanvroegen, over een periode die al verstreken was. In dit geval was er sprake van rappel. Op de alimentatielijsten werd door het desbetreffende kerkbestuur een voorstel gedaan voor de hoogte van de alimentatie, die afhankelijk was van het aantal maanden dat een kind recht had op alimentatie. Vervolgens werd dit voorstel door de Weesmeester aangepast of overgenomen. Tot slot keurde de Gouverneur dit voorstel goed of af.

De alimentatielijsten bevatten informatie over de naam van het weeskind, geslacht, geboortedatum, kerk en de hoogte van de alimentatie. Omdat de alimentatielijsten elk half jaar opnieuw werden opgesteld en ingediend zijn veel weeskinderen meerdere keren terug te vinden in de dataset. Daarnaast zijn alle weeskinderen ook terug te vinden in het Algemeen Weesregister, waarin alle weeskinderen die in aanraking kwamen met de Weeskamer werden geregistreerd.

Helaas zijn de Alimentatielijsten niet compleet overgeleverd. In het schema hieronder ziet u welke onderdelen ontbreken in de periode 1859-1874.

Jaar	Semester	Hervormde gemeente	Hervormde gemeente Nickerie	Lutherse gemeente	Evangelische Broedergemeente	Rooms Katholieke gemeente	Portugese Israëlitische
1859	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1859	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1860	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1860	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1861	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1861	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1862	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1862	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1863	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1863	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1864	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1864	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1865	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1865	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1866	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1866	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1867	1	aanwezig	Aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1867	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1868	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1868	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1869	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1869	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig			
1870	1	aanwezig					
1870	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1871	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
1871	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1872	1	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1872	2	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1873	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1873	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1874	1	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	
1874	2	aanwezig		aanwezig	aanwezig	aanwezig	

3. Zoeken in de databases

De databases zijn als pdf-bestanden beschikbaar gesteld. Deze zijn doorzoekbaar met de functie Ctrl+F. U kunt de bestanden zelf downloaden.

Let op: de letters in de bestanden zijn erg klein. Maak gebruik van het vergrootglas op uw computer om de velden te kunnen lezen.

4. Verbeteringen melden

Komt u een fout tegen in de database? U kunt verbeteringen doorgeven door contact op te nemen met Marie Keulen door te mailen naar marie.keulen@ru.nl

5. Colofon

Het Algemeen Weesregister Suriname 1837-1877 en de Alimentatielijsten Suriname 1859-1874 zijn getranscribeerd door student-assistenten Elise Bikker en Bart van Duijvenbode. De database is samengesteld en gecontroleerd door Marie Keulen en Matthias Rosenbaum-Feldbrügge van de Radboud Universiteit Nijmegen in samenwerking met de Historische Database Suriname & de Cariben en het Nationaal Archief Suriname. Het project is financieel mogelijk gemaakt met steun van het Radboud Institute for Culture & History (RICH).

6. Licentie

De databases zijn beschikbaar gesteld onder licentievoorwaarden overeengekomen tussen het Nationaal Archief Suriname en de Radboud Universiteit via de CC BY-NC-SA 4.0 licentie.

Bijlage 1: Uitleg van de verschillende velden in de databases

Hieronder vindt u een uitleg van de verschillende velden in de twee databases.

1.1 Database Algemeen Weesregister Suriname 1837-1877

Observatie_id

Unieke identificatiecode voor elke afzonderlijke rij in de database.

Wees_id

Unieke persoonsidentificatie van het weeskind. Elk weeskind heeft een uniek id.

Volgno._generale

Generaal volgnummer voor elk individueel weeskind zoals vermeld in de oorspronkelijke bron.

Volgno._gezindten

Volgnummer der gezindten zoals vermeld in de oorspronkelijke bron. Naast het Algemene Weesregister hield de weesmeester ook registers van weeskinderen per kerkgenootschap bij. Deze nummering verwijst naar de volgnummers in deze kerkelijke weesregisters.

Wees_voornaam

Voornamen van het weeskind zoals vermeld in het register.

Wees_achternaam

Achternaam van het weeskind zoals vermeld in het register.

Wees_geslacht

Geslacht van het weeskind zoals vermeld in het register. Dit wordt in de bron aangegeven met een 'm' voor mannen en een 'v' voor vrouwen.

Geëmancipeerd

In dit veld staat aangegeven of een weeskind als 'geëmancipeerd' stond geregistreerd. Vanaf 1863 werd er een onderscheid gemaakt tussen vrijgeboren en gemanumitteerde weeskinderen en weeskinderen die vrij waren geworden met de afschaffing van de slavernij of die geboren waren van ouders die met de afschaffing vrij waren geworden. Als kinderen 'geëmancipeerd' waren staat dit aangegeven met een 'x' in de database.

Ouder_id_1

Unieke persoonsidentificatie van de eerste ouder. In de meeste gevallen was de eerste geregistreerde ouder de moeder van het kind. Dit kan worden afgeleid uit de voornamen.

Ouder_voornaam_1

Voornamen van de eerste ouder zoals vermeld in het register.

Ouder_achternaam_1

Achternaam van de eerste ouder zoals vermeld in het register.

Ouder_opmerkingen_1

Opmerkingen met aanvullende informatie over de eerste ouder zoals vermeld in het register.

Ouder_id_2

Unieke persoonsidentificatie van de tweede ouder. In de meeste gevallen was de tweede geregistreerde ouder de vader van het kind. Dit kan worden afgeleid uit de voornamen. In veel gevallen was er echter maar één ouder geregistreerd.

Ouder_voornaam_2

Voornamen van de tweede ouder zoals vermeld in het register.

Ouder_achternaam_2

Achternaam van de tweede ouder zoals vermeld in het register.

Ouder_opmerkingen_2

In dit veld staan alle opmerkingen met aanvullende informatie over de tweede ouder zoals vermeld in het register.

Ouder_geslacht_onbekend

In dit veld staat met een 'x' aangegeven of het geslacht van de ouders of één van de ouders onbekend is. Het geslacht van de ouders is meestal af te leiden uit de voornamen. Soms is dat niet het geval, bijvoorbeeld omdat de voornamen zijn aangeduid met initialen.

Wees_geb_jaar

Geboortjaar van het weeskind. De geboortedatum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Wees_geb_maand

Geboortemaand van het weeskind. De geboortedatum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Wees_geb_dag

Geboortedag van het weeskind. De geboortedatum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Wees_geb_opmerkingen

In dit veld staan alle opmerkingen over de geboortedatum van het weeskind.

Kerk

In dit veld staat het kerkgenootschap waartoe het weeskind behoorde. In het register kan de spelling van de verschillende kerken variëren. In de database is de spelling gestandaardiseerd.

Datum_weesdep_jaar

Jaar waarop het weeskind in aanraking kwam met het Wees Departement en werd opgenomen in het Algemeen Weesregister. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Datum_weesdep_maand

Maand waarop het weeskind in aanraking kwam met het Wees Departement en werd opgenomen in het Algemeen Weesregister. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Datum_weesdep_dag

Dag waarop het weeskind in aanraking kwam met het Wees Departement en werd opgenomen in het Algemeen Weesregister. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Start_Alm_jaar

Jaar waarin het weeskind alimentatie kreeg van de overheid. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag. De informatie over welk weeskind alimentatie kreeg van de overheid werd echter in veel gevallen niet goed geregistreerd in het Algemeen Weesregister. Om te zien welke kinderen alimentatie ontvingen kunt u beter kijken naar de database Alimentatielijsten Weeskinderen Suriname.

Start_Alm_maand

Maand waarin het weeskind alimentatie kreeg van de overheid. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Start_Alm_dag

Dag waarin het weeskind alimentatie kreeg van de overheid. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Einde_Alm_jaar

Jaar waarin de alimentatie van het weeskind alimentatie werd stopgezet. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Einde_Alm_maand

Maand waarin de alimentatie van het weeskind alimentatie werd stopgezet. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Einde_Alm_dag

Dag waarin de alimentatie van het weeskind alimentatie werd stopgezet. Deze datum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Verzorger_id_1

Unieke persoonsidentificatie van de eerste verzorger van het weeskind.

Verzorger_voornaam_1

Voornamen van de eerste verzorger zoals vermeld in het register.

Verzorger_achternaam_1

Achternaam van de eerste verzorger zoals vermeld in het register.

Verzorger_id_2

Unieke persoonsidentificatie van de tweede verzorger van het weeskind.

Verzorger_voornaam_2

Voornamen van de tweede verzorger zoals vermeld in het register.

Verzorger_achternaam_2

Achternaam van de tweede verzorger zoals vermeld in het register.

Verzorgers_opmerkingen

In dit veld staan alle opmerkingen over de verzorgers.

Woonplaats

In dit veld staat de woonplaats van het weeskind vermeld.

School

In dit veld staat vermeld naar welke school het weeskind gaat.

Bezittingen_wees

In dit veld staan alle bezittingen van het weeskind geregistreerd.

Aanmerkingen

In dit veld staan alle aanmerkingen over het weeskind zoals vermeld in het register.

Bronvermelding

De bronvermelding van de originele bron met informatie over het archief, de archiefcollectie en het inventarisnummer.

Folio

Het folionummer waarop de vermelding geregistreerd staat. Het folionummer staat bij het Algemene Weesregister links en rechts bovenaan de pagina.

Scan

Het scannummer van de gescande oorspronkelijke bron.

1.2 Database Alimentatielijsten Weeskinderen Suriname 1859-1874**Observatie_id**

Unieke identificatiecode voor elke afzonderlijke rij in de database.

Wees_id

Unieke persoonsidentificatie van het weeskind. Elk weeskind heeft een uniek id.

Wees_voornaam

Voornamen van het weeskind zoals vermeld op de alimentatielijst. Op de alimentatielijsten zijn de voornamen meestal aangeduid met de initialen. Veel kinderen komen meerdere keren voor in de database, op verschillende alimentatielijsten. De spelling van de namen kan variëren.

Wees_achternaam

Achternaam van het weeskind zoals vermeld op de alimentatielijst. Veel kinderen komen meerdere keren voor in de database, op verschillende alimentatielijsten. De spelling van de namen kan variëren.

Wees_geslacht

Geslacht van het weeskind zoals vermeld op de alimentatielijst. Dit wordt aangegeven met een 'm' voor mannen en een 'v' voor vrouwen.

Wees_geb_jaar

Geboortear van het weeskind. De geboortedatum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Wees_geb_maand

Geboortemaand van het weeskind. De geboortedatum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Wees_geb_dag

Geboortedag van het weeskind. De geboortedatum is opgesplitst in een apart veld voor het jaar, de maand en de dag.

Kerk

In dit veld staat het kerkgenootschap waartoe het weeskind behoorde. De spelling van de kerkgenootschappen is in de database gestandaardiseerd.

Regio

In dit veld staat vermeld voor welke regio de alimentatielijst was opgesteld. In de meeste gevallen was dit Paramaribo, hoewel dat niet expliciet vermeld stond op de alimentatielijsten. Dit is in de database aangegeven met "[Paramaribo]". Enkele alimentatielijsten hadden betrekking op Nickerie, wat welk expliciet vermeld stond op de alimentatielijsten.

Voogdij_weesmeester

In dit veld staat vermeld of het weeskind onder openbare voogdij van de weesmeester viel. In de meeste gevallen was dit wel het geval, maar staat dit niet expliciet aangegeven. Dat staat vermeld met "[Yes]" in de database. In sommige gevallen stonden de weeskinderen niet onder openbare voogdij van de weesmeester. Dit was wel expliciet vermeld op de alimentatielijsten en staat in de database vermeld met "No".

Lijst_id

Unieke identificatiecode voor elke afzonderlijke alimentatielijst. Op één alimentatielijst stonden vaak meerdere weeskinderen vermeld. De alimentatielijsten werden door de verschillende kerkgenootschappen voor ieder jaar ingediend bij de weesmeester. Op deze lijsten vroegen zij vooraf alimentatie aan voor het aankomende half jaar.

No.

In dit veld staat het nummer van het weeskind op de alimentatielijst. Op de meeste alimentatielijsten stonden meerdere weeskinderen, opgedeeld in een groep 'jongens' en 'meisjes', die afzonderlijk genummerd waren.

Lijst_titel

In dit veld staat de titel van de alimentatielijst vermeld.

Jaar

In dit veld staat het jaar waarvoor de alimentatie werd aangevraagd. Let op: dat is niet altijd hetzelfde als het jaar waarop de alimentatielijst werd opgesteld en ingediend. De kerken werden namelijk geacht om ieder half jaar de alimentatie aan te vragen voor het aankomende half jaar.

Semester

In dit veld staat het semester waarvoor de alimentatie werd aangevraagd. Semester 1 omvat de eerste zes maanden van het jaar (januari-juni) en semester 2 de laatste zes maanden van het jaar (juli-december).

Kwartaal

In dit veld staat het kwartaal waarvoor de alimentatie werd aangevraagd. De meeste alimentatielijsten werden halfjaarlijks ingediend. Slechts een klein aantal alimentatielijsten werd per kwartaal ingediend.

Rappel

In dit veld staat vermeld op de alimentatielijst met rappel werd ingediend. Zoals gezegd, was het de bedoeling dat de kerkgenootschappen vooraf alimentatie aanvroegen voor de arme weeskinderen die tot hun gemeente behoorden. In sommige gevallen werd er echter met terugwerkende kracht alimentatie aangevraagd. Dat waren de zogenaamde 'rappel' lijsten. In dat geval werd er alimentatie aangevraagd over een periode die al verstreken was.

Alimentatie_kerk

In dit veld staat het voorstel van het kerkbestuur over de hoogte van de alimentatie per weeskind. Dit werd uitgedrukt in het aantal maanden dat het weeskind alimentatie zou ontvangen. De hoogte van de alimentatie per maand verschillende per periode en was per resolutie vastgesteld door het gouvernement. In sommige gevallen werd in dit veld ook andere informatie over het desbetreffende weeskind vermeld door het kerkbestuur.

Kerk_handtekening

In dit veld staat de handtekening van het kerkbestuur dat de alimentatielijst heeft opgesteld en ingediend.

Alimentatie_weesmeester

In dit veld staat het besluit van de weesmeester over de hoogte van de alimentatie per weeskind, uitgedrukt in het aantal maanden dat het kerkbestuur namens de kinderen zou ontvangen.

Weesmeester

In dit veld staat de handtekening van de weesmeester.

Alimentatie_gouverneur

In dit veld staat het besluit van de gouverneur over de hoogte van de alimentatie per weeskind. Het besluit van de gouverneur was uiteindelijk leidend. In de meeste gevallen nam de gouverneur het besluit van de weesmeester over.

Gouverneur

In dit veld staat de handtekening van de gouverneur.

Opmerkingen

In dit veld staan alle verdere opmerkingen en aanvullende informatie die zijn toegevoegd aan de alimentatielijst.

Lijst_dubbel

In dit veld staat vermeld of er een duplicaat bestaat van de alimentatielijst. Dit is aangegeven met een 'x'. In sommige gevallen werden dubbele alimentatielijsten aangetroffen in de archiefmappen. Deze zijn allemaal opgenomen in de database.

Lijst_incompleet

In dit veld staat vermeld of de alimentatielijst incompleet is. Dit is aangegeven met een 'x'.

Agenda_no

In dit veld staat het agenda nummer dat vermeld staat op de alimentatielijst. Op veel alimentatielijsten staat een agenda nummer en een datum vermeld, wat waarschijnlijk verwijst naar andere overheidsdocumenten in het archief van de Wees-, Curatele- en Onbeheerde Boedelkamer.

Bronverwijzing

De bronvermelding van de originele bron met informatie over het archief, de archiefcollectie en het inventarisnummer.

Scan

Het scannummer van de gescande oorspronkelijke bron.